Turkish Studies
Social Sciences
Volume 14 Issue 4, 2019, p. 1715-1735
DOI: 10.29228/TurkishStudies.23450
ISSN: 2667-5617
Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY

INTERNATIONAL BALKAN UNIVERSITY
EXCELLENCE FOR THE FUTURE
IBU.EDU.MK

Research Article / Araştırma Makalesi

Article Info/Makale Bilgisi

Received/Geliş: 29.06.2019 ***Accepted/Kabul:*** 10.08.2019

Report Dates/Rapor Tarihleri: Referee 1 (22.07.2019)-Referee 2 (23.07.2019)

This article was checked by iThenticate.

KONSERVATUVAR ÖĞRENCİLERİNİN EKONOMİK DURUMLARININ ENSTRÜMAN SEÇİMİ VE BAŞARI DÜZEYİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Sibel POLAT - Koray İLGAR** - Nargiz İMRANİ ÖZTÜRK****

ÖZ

Konservatuvarlarda öğrencilerin başarı düzeylerinin arttırılması ve hedefe uygun mezun edilebilmesinde enstrüman kalitesi önemlidir. Çalışmanın amacı, konservatuarda eğitim alan öğrencilerin ekonomik durumlarının enstrüman seçimleri ile başarı düzeyleri üzerinde etkisinin olup olmadığı konusundaki görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırma, Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı ve öğrencileriyle sınırlıdır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni kullanılmış ve verilerin toplanması amacıyla Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı öğrencileri ile odak grup görüşmesi yapılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada, Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı öğrencilerinin çoğunluğunun yaşadıkları ekonomik zorluklar nedeniyle kaliteli enstrümanlara sahip olamadıkları ya da idare etmek, yetinmek zorunda kaldıkları vasat enstrümanların, etkin-verimli bireysel icra çalışması yapmalarına yönelik isteklerini, gayretlerini, odaklarını ve şevklerini kırmakta olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin bu türden çeşitli sıkıntılara maruz kalmalarının konservatuvardaki eğitim süreçleri doğrultusundaki uyum ve başarı seviyelerinin dramatik bir biçimde düşmesine neden olduğu, söz konusu öğrencilerin mevcut ekonomik düzeylerinin, onların enstrüman seçimleri ile icra performanslarına yönelik olarak doğrudan belirleyici ve olumsuz bir etkiye sahip olduğu sonucuna varılmıştır. Bu bağlamda, bireyler arasındaki fırsat eşitsizliğinin giderilmesinde ve

* Dr. Öğr. Üyesi, Kafkas Üniversitesi, E-posta: sibel.polat@kafkas.edu.tr

** Dr., E-posta: koray.cellist@gmail.com

*** Öğr. Gör, Kafkas Üniversitesi, E-posta: narqiz_88@inbox.ru

bireylere devlet tarafından mali bütçe ayrılarak, sanat kredisi adı altında geri ödemeli şekilde burs verilmesinin hem alana hem de öğrenciye olumlu yönde katkı sağlayacağı ve bireylerin başarılarını olumsuz yönde etkileyen etmenlerin de ortadan kaldırılması adına faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Konservatuar Öğrencileri, Ekonomik Durum, Enstrüman Seçimi, Bireysel İcra, Başarı Düzeyi.

THE EFFECT OF THE ECONOMIC SITUATIONS OF CONSERVATORY STUDENTS ON THE INSTRUMENT SELECTION AND SUCCESS LEVEL

ABSTRACT

Instrument quality is important for increasing the success levels of the students in the conservatories and graduating in accordance with the target. The aim of this study is to determine the opinions of students studying in the conservatory on whether their economic status has an effect on instrument selection and achievement levels. The research is limited to Kafkas University State Conservatory and its students. Phenomenology design, one of the qualitative research methods, was used in the study and a focus group interview was conducted with the students of Kafkas University State Conservatory to collect the data. Descriptive analysis method was used in the analysis of the data obtained from the research. In this research, it was concluded that the majority of the students of Kafkas University State Conservatory could not have qualified instruments because of the economic difficulties they experienced or they had to settle for. It was concluded that the level of adaptation and success of the students in the conservatory education process dramatically decreased due to the various kinds of problems that the students had, and the current economic level of these students had a direct determinative and negative effect on their instrument choices and performances. In this context, it is considered that the elimination of inequality of opportunity between individuals and the allocation of a financial budget by the state to the individuals and the reimbursement of scholarships under the name of art credits will contribute to both the field and the student in a positive way and to eliminate the factors that affect the success of individuals negatively.

STRUCTURED ABSTRACT

In order to be a successful instrument performer, the students' education in the conservatory has an important function in terms of determining the course and quality of their art life. It is of great importance that an instrument which the conservatory student tries to learn and perform in the best way by spending effort, effort and time throughout the education process is capable of responding to the various needs and demands of the student in order to make the individual working process efficient and healthy. Therefore, it is directly proportional to the fact that the instruments in which students will be

constantly intertwined throughout their education lives in the conservatory and perform their individual works are real good and high quality, and that they are trained as performers / artists with high level of success. However, it is a fact that every student studying at the conservatory does not have a chance to have a good and high quality instrument in terms of material and timbre structure. At this point, the phenomenon of the economic situation manifests itself as one of the main factors driving this process positively or negatively. Today, many conservatory students in Turkey are living in poor economic situation of serious obstacles to the extent that they want to or because of inadequate instruments and features buying and challenges. The students of conservatory training in Turkey because of the suffering of the vast majority of these cases mentioned, made a comprehensive academic study investigating the causes of this phenomenon has emerged as a requirement in place.

For this research, focus group interviews were conducted with the students of the State Conservatory of KAU, and their views on the effect of economic levels on instrument choices were taken and it was also tried to learn what the effect of the instruments they currently use on the individual work performances and achievement levels of these students. According to the findings of the research, it was found that the students could not have good and high quality instruments due to the economic difficulties they experienced and therefore could not conduct an effective, efficient and healthy individual execution work.

Among the characteristics of families that affect the academic success of the individuals and their returns during their lives, education of the parents, whether they work or not, income level, number of siblings, physical environment provided to the individual at home, parent-child relationship, the region and the environmental factors in the region can be mentioned. If we take this result from the problem of inequality of opportunity, it can be said that it is beneficial to support the individuals in terms of economic budget by allocating the necessary financial budget which will enable the training of qualified and successful performers in the instrument education departments of conservatories. Consequently, a constructive and innovative practice such as supporting students under the name of repayment art credits from the moment they took their first steps in university life contributed significantly to the provision of quality tools and equipment for their fields and to a successful, quality and healthy learning process for their fields.

"Phenomenology" which is one of the qualitative research methods, was used in the study. In order to obtain the data for the study, a focus group interview consisting of a 45-minute session was conducted with 10 undergraduate students who were approved to participate in the study. In this study, the maximum sampling technique, which is one of the purposive sampling methods, was used. The universe of the study consists of all students of the KAU State Conservatory, and the sample is composed of 10 undergraduate students selected from the said institution. Descriptive analysis method was used to analyze the data obtained from the thoughts and opinions of the students in the focus group.

The students of the KAU State Conservatory were examined and evaluated after the focus group meeting;

· The majority of these students who are educated in the said institution are struggling with various economic difficulties and their financial problems are reflected negatively on their education processes and courses,

· Most of the students who stated that they had economic difficulties did not have the chance to get financial support from their families and they had to perform live music until late at night or give music lessons if they could find private students in various cafes in Kars in order to provide their livelihoods with education expenses.

· Because they have to spend most of their time trying to make money in the public sphere due to the lack of livelihood of the students, they cannot develop their knowledge of the art of music or their own instruments, so that they cannot study their conservatory courses and most importantly their own musical instruments,

· In the conservatory, most of the students studying in various branches of music such as Western Music, TSM and THM are provided with the violin, flute, guitar etc. provided by the school and this situation seriously diminishes their motivation and morale for the study of the instrument and leads to hopelessness in the professional sense for the future.

· The conservatory cannot provide students with a sufficient number of instruments to use during their 4-year undergraduate education; that the few instruments embezzled by the conservatory to the students could not meet their expectations in terms of quality and performance; even embezzled to students

some of these instruments are damaged and damaged due to misuse, neglect and wear; the loss of a number of supporting accessories or apparatuses necessary for the study of instruments such as digital pianos in the conservatory; In addition, the conservatory's service to students in the sense of instrument work at school is insufficient,

Not selling quality instruments that can respond to the musical demands and requirements of the students to the extent they wish; There are no music stores in Kars that can import various instruments of this nature and if there is a failure or damage to the instruments they are currently using, there are no instrument makers who are experts in the field that students can take to repair their instruments and have their periodical maintenance done either in the conservatory or in the city.

· There is not sufficient and sufficient physical conditions for the students to perform their individual instrument works in a comfortable, efficient and healthy way,

· Some of the students who stated that they could not provide any instruments by the conservatory and that they could only buy the instruments of poor quality were not satisfied with the musical quality and performance of their current instruments, even though they were very financially challenged.

· Since some of the instruments that they are interested in, prone to and want to play exceed their budget economically, students cannot choose the instruments they want, which are cheaper and available, and they have to choose, buy and play other musical instruments that they do not want. disrupting the performance of the executive and the negative effects of this situation on their psychology,

· The impossibility of students who emphasize that they should have high quality instruments in order to produce an accurate and clean sound as performers, their improper performance and artistic competencies cannot develop and they are exposed to lack of self-confidence and future anxiety because they cannot work with high quality instruments.

· The students, who pointed out that they had to work with instruments that were mediocre and even bad in terms of quality and timbre due to financial impossibility, had difficulty in making accurate and clean sound from these instruments and therefore had various problems in terms of intonation and performance techniques with their instruments,

· These instruments, which are said to be of low quality by the students, significantly reduce their working hours and motivation, and their difficulties due to their current instruments also affect their performance skills negatively.

· A service such as the provision of good and high quality instruments to be provided temporarily (embezzled) until the completion of at least 4 years of education together with the state support of the conservatory or university administration will make a significant contribution to the students' motivation, musical development and progress.

· Most of the students who stated that they should use the internet in coordination in order to improve their performance skills and techniques related to their instruments, do not have the money to connect the internet network to their homes; they could not make use of the internet service which is not of good quality within the conservatory during their school stay; therefore, it can be said that different music genres and Turkish and foreign musicians around the world cannot listen to their instrumental performances and that the problem of internet transportation constitutes a serious obstacle for them to develop themselves both musically and instrumentally;

Based on the findings of the research, it was possible to reach the following conclusions:

· Most of the students of the KUU State Conservatory, whose personal views on the research topic discussed in this study, were not able to have good and quality instruments due to the economic difficulties they had already experienced, and therefore had to manage and settle for their effective and poor quality instruments. and their desire, efforts, focus and enthusiasm to carry out an efficient individual execution work.

· It was found out that this problem that the students interviewed had about having good and high quality instruments affected their

psychology badly and caused them to not be able to focus on the formal education within the conservatory in a healthy and systematic way.

· However, students' inevitable financial situation, because they want to play and the price of a beloved instrument because they are very expensive, they do not want to play mainly because they are not interested in their own and inexpensive inevitably because the instrument inevitably as a branch cheaper It has been revealed that they lead to prefer.

· It was determined that the students of the conservatory lacked the well-equipped and qualified music stores selling good and high quality instruments in Kars and the luties that they could repair and maintain their instruments if they needed. Moreover, in addition to their economic difficulties, it was observed that these students clearly lacked the acoustic and physical facilities that would provide the necessary environment for them to work effectively, healthily and efficiently even in the conservatory building.

· It was concluded that the exposure of students to these kinds of problems caused a dramatic decrease in the adaptation and achievement levels of the students in the conservatory education processes, and the current economic level of the students in question had a direct and negative effect on their instrument choices and performance performances.

· It has been revealed that the professional, artistic and psychological qualifications of the future may be damaged in a way that cannot be compensated negatively if the students complete the conservatory education by being exposed to such serious difficulties and obstacles. Therefore, in order to help the students of KAU State Conservatory to complete their undergraduate education in a healthy, efficient and successful way, it is necessary to solve the problems such as procurement of good and high quality instruments, proper working environment within the conservatory building and periodic maintenance and repair of their instruments.

It was found that the economic problems experienced by the students of the KAU State Conservatory had a negative effect on the instrument choices and performance of executive. In this context, it is possible to make the following suggestions in line with the findings obtained from the data related to the research subject:

· Conservatory management, in accordance with the financial support provided by the rectorate, provided that the talented and successful students with poor economic conditions are reimbursed after 4 years of conservatory education in order to receive good and high quality instruments from a fixed salary job in a government institution or private sector. a certain amount of art credit. In this way, the learning process and motivation of the students in the conservatory can be supported efficiently.

· Conservatory management can purchase high-quality instruments of quality and quality for all successful students in need, with the support of the rectorate or the state to provide them with special financial funds, and to use them temporarily and embezzled during their 4-year undergraduate education. It can be foreseen that

these high quality instruments purchased by the conservatory management to be offered to the students will significantly increase their hours of practice, aspirations, enthusiasm, motivation, energy and morale for individual work.

· With the use of art credits or fixture instruments to be provided to talented and successful students by the conservatory management, students may be forced to choose an irrelevant instrument by relinquishing the instruments they desperately want to play but which their economic power cannot afford to buy. Through such an application, the negative effects of students' frustration on their psychology can be prevented. It can be ensured that students can directly adopt the instruments they like to play and want to play and concentrate more on them.

· Conservatory management can employ qualified instrument makers who will be appointed as permanent staff within the school so that students can have their instruments repaired and maintained free of charge, quality and regularly. Thus, the quicker and healthier resolution of the various problems that students experience with their instruments can have a constructive and beneficial effect in terms of reinforcing their interest and commitment to their own instruments.

· The conservatory management is provided with the physical, acoustic and technological facilities of the individual study rooms in order to enable the students to perform their instrument studies in the conservatory building in a long-term, healthy, efficient, high-quality, comfortable, happy and trouble-free manner by means of an additional financial payment to be requested from the university rectorate. enhance and enhance their equipment by performing extensive and meticulous renovation work. Or, if the existing building has unfavorable physical conditions that make the renovation work unfavorable, a new building can be placed in a more convenient and equipped building that can adequately respond to the needs and conditions of the conservatory structure in order to improve the quality and quality of individual instrument work.

· A number of opportunities and opportunities can be created for students to have special time periods in the conservatory where they can work comfortably outside the office hours and at intervals remaining after classes. Such an application can have a positive effect on the individual development and achievement levels of the students towards conservatory education.

· Rootstock teachers and counselors may be more interested in the problems and needs of students. In addition, they may consider the problems of students with poor economic status and consult with each other.

· It is recommended that the advisors and mother tongue teachers should inform the conservatory management of their problems about not receiving a good and high quality instrument due to the poor economic conditions of the students and approach this problem more sensitively in order to solve the problem.

Keywords: Conservatory Students, Economic Situation, Instrument Selection, Individual Performance, Success Level.

Giriş

Başarılı bir enstrüman icracısı olmak amacıyla konservatuvarda eğitim alan öğrencilerin enstrümanlarıyla olan birlikteliği, onların sanat hayatının gidişatını ve niteliğini tayin etmesi açısından önemli bir işleve sahiptir. Konservatuvar öğrencisinin eğitim süreci boyunca emek, efor ve zaman harcayarak en iyi şekilde öğrenmeye ve icra etmeye çalıştığı bir enstrümanın, bireysel çalışma sürecini verimli ve sağlıklı kılması bakımından öğrencinin çeşitli ihtiyaçlarına ve taleplerine cevap verebilecek kapasitede olması da ciddi şekilde önem arz etmektedir. Dolayısıyla öğrencilerin konservatuvardaki eğitim hayatları boyunca sürekli iç içe olacakları, bireysel çalışmalarını gerçekleştirecekleri enstrümanlarının gerçek anlamda iyi ve kaliteli olması, onların nitelikli ve başarı düzeyi yüksek birer icracı/sanatçı olarak yetişmeleri olgusuyla doğru orantılıdır. Ancak konservatuvarda öğrenim gören her öğrencinin malzeme ve tınısal yapı açısından iyi ve kaliteli bir enstrümana sahip olma şansının bulunmadığı da kabul edilmesi gereken bir gerçektir. Bu noktada ekonomik durum olgusu da bu sürece olumlu ya da olumsuz bir şekilde yön veren başlıca etkenlerden birisi olarak kendisini göstermektedir. Bugün Türkiye'deki birçok konservatuvar öğrencisi, ekonomik durumlarının kötü ya da yetersiz olması nedeniyle istedikleri ölçütlere ve özelliklere sahip enstrümanlar satın alma konusunda ciddi engeller ve zorluklar yaşamaktadır. Türkiye'de konservatuvar eğitimi alan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun bahsi geçen bu durumdan mustarip olması nedeniyle, bu olgunun nedenlerini araştıran kapsamlı bir akademik çalışmanın yapılması yerinde bir gereksinim olarak ortaya çıkmıştır.

Araştırma konusuna yönelik olarak KAÜ Devlet Konservatuarı öğrencileri ile odak grup görüşmesi gerçekleştirilerek ekonomik düzeylerinin enstrüman seçimlerine etkisi konusundaki görüşleri alınmış ve ayrıca hali hazırda kullandıkları enstrümanların kalitesinin, söz konusu öğrencilerin bireysel çalışma performanslarına ve başarı düzeylerine olan etkisinin ne olduğu öğrenilmeye çalışılmıştır. Araştırma kapsamında edinilen bulgular doğrultusunda, öğrencilerin yaşadıkları ekonomik zorluklar nedeniyle iyi ve kaliteli enstrümanlara sahip olamadıkları ve bu yüzden etkin, verimli ve sağlıklı bir bireysel icra çalışması yapamadıkları tespit edilmiştir.

"Ailelerin bireylerin akademik başarısı ve hayatları boyunca elde edecekleri getirileri etkileyen özellikleri arasında, anne ve babanın eğitimi, çalışıp çalışmadığı, gelir düzeyi, kardeş sayısı, evde bireye sağlanan fiziki ortam, ebeveyn-çocuk ilişkisi, yaşanılan bölge ve söz konusu bölgedeki çevresel etkenler sayılabilir. Bireylerin doğuştan sahip olduğu ve seçme şanslarının olmadığı söz konusu koşullar, bireyler arasındaki fırsat eşitliklerini olumsuz olarak etkileyebilmektedir. Eğitim, söz konusu fırsat eşitsizliklerinin en aza indirilme sürecinde devletlerin elindeki en temel ve en etkin politika araçlarının başında gelmektedir" (Çiftçi ve Çağlar, 2014: 156).

Fırsat eşitsizliği sorunsalıyla ilgili ortaya koyulan bu sonuçtan hareket edilecek olunursa, konservatuvarların çalgı eğitimi bölümlerinde nitelikli ve başarılı icracıların yetiştirilmesine imkân sağlayacak gerekli mali bütçenin devlet tarafından ayrılarak bireylerin ekonomik yönden desteklenmesinin yararlı olacağı söylenebilir. Dolayısıyla, üniversite hayatına ilk adım attıkları andan itibaren öğrencilerin geri ödemeli sanat kredisi adı altında desteklenmesi gibi yapıcı ve yenilikçi bir uygulamanın, onların kendi alanları ile ilgili kaliteli araç-gereç temin etmelerine ve alanlarına yönelik başarılı, kaliteli ve sağlıklı bir öğrenim süreci geçirmelerine önemli ölçüde katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Yöntem

Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden birisi olan 'olgubilim' (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırmaya yönelik verilerin elde edilmesi amacıyla, araştırmada katılımcı olarak yer alma konusunda onayları alınan 10 lisans öğrencisiyle 45 dakikalık tek oturumdan oluşan odak grup görüşmesi yapılmıştır. Çalışmada, amaçlı örnekleme yöntemlerinden olan maksimum çeşitlilik (varyasyon) örnekleme tekniği kullanılmıştır. Çalışmanın evrenini KAÜ Devlet Konservatuarı'nın

bütün öğrencileri, örneklemini ise yine adı geçen kurumdan seçilen 10 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmanın odak grubunda yer alan öğrencilerin ortaya koydukları düşünce ve görüşlerinden elde edilen verilerin bulgulara dönüştürülerek çözümlenmesinde ise betimsel analiz yönteminden yararlanılmıştır.

Araştırma konusuna yönelik olarak yararlanılan yöntem ve tekniklerin ne olduklarının ve çalışma kapsamındaki işlevlerinin daha iyi ve doğru bir şekilde anlaşılabilmesi amacıyla aşağıda açıklama niteliğindeki bir takım alıntılara yer verilmiştir.

Fenomenoloji Deseni:

"Cropley'ye (2002) göre *olgubilim* (*phenomenology*) çalışmaları, farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Olgubilim araştırmalarında veri kaynakları araştırmanın odaklandığı olguyu yaşayan ve bu olguyu dışa vurabilecek veya yansılatabilecek bireyler ya da gruplardır. Olgulara ilişkin yaşantıları ve anlamları ortaya çıkarmak için görüşmeler yapılır. Görüşmenin araştırmacılara sunduğu etkileşim ve esneklik yoluyla irdeleme özelliklerinin kullanılması gerekmektedir. Araştırmacının görüşülen bireyle güven ve empatiye dayalı bir etkileşim ortamı oluşturabilmesi önemlidir. Böyle bir ortam içinde bireyler kendilerinin bile daha önce farkında olmadıkları ya da üzerinde fazla düşünmedikleri yaşantıları ve anlamları ortaya koyabilirler. Olgubilim araştırmaları kesin ve genellenebilir sonuçlar ortaya koymayabilir. Ancak bir olguyu daha iyi tanımamıza ve anlamamıza yardımcı olacak sonuçlar sağlayacak örnekler, açıklamalar ve yaşantılar ortaya koyabilir" (Yıldırım ve Şimşek, 2005'ten akt. Büyüköztürk vd., 2014: 20).

Odak Grup Görüşmesi:

Odak grup görüşmeleri, 2-3 saati aşmayan bir süre kapsamında, 8-15 arası kişiden oluşan bir grubun, bir gözlemcinin ve de bir raportörün katılımıyla gerçekleştirilir. Bu görüşmeler, araştırılan belirli bir konuyla etkileşim halinde bulunan ve ilgili grup dâhilinde temsil edilebilecek olan kişilerin düşüncelerini, görüşlerini ve eğilimlerini de ortaya koyan toplantılardır. Odak grup bir moderatör tarafından yönetilir ve yapılan görüşmelerin yazıya dökülmesi amacıyla grup içinde bir de raportör yer alır (Maxfield ve Babbie, 2005'ten akt. Demir, 2017: 307).

Maksimum Çeşitlilik (Varyasyon) Örneklemesi:

Şener Büyüköztürk ve diğerleri (2014: 90), maksimum çeşitlilik örnekleme yönteminin bir araştırma probleminin çözümlenmesi sürecindeki işlevini şu ifadelerle şekilde açıklamışlardır:

"Bu tür bir örneklemede genelleme kaygısı olmamakla birlikte, problemle ilgili farklı durumların örnekleme alınması nedeniyle, evren değerleri hakkında önemli ipuçları vereceği söylenebilir. Burada temel amaç, araştırmanın amacıyla tutarlı olarak belirlenen farklı durumlar arasındaki ortak ya da ayrılan yönlerin, örüntülerin ortaya çıkartılması ve bu vasıtayla problemin daha geniş bir çerçevede betimlenmesidir".

Betimsel Analiz:

Yıldırım ve Şimşek (2003) tarafından yapılan tanımlamaya göre; "Betimsel analiz, çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilmiş verilerin daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren bir nitel veri analiz türüdür. Bu analiz türünde araştırmacı görüştüğü ya da gözlemiş olduğu bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtabilmek amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verebilmektedir. Bu analiz türünde temel amaç, elde edilmiş olan bulguların okuyucuya özetlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde sunulmasıdır" (Akt. Özdemir, 2010: 336).

Bulgular

Araştırma konusuna yönelik olarak ortaya koyulan veri niteliğindeki odak grup öğrenci görüşleri, bu başlık kapsamında tüm ayrıntılarıyla ve söz alma sırasına göre verilmiştir. Odak grup çalışmasına katılan öğrencilerin araştırma konusuna ilişkin ortaya koydukları bireysel görüşleri, ilgili maddeler halinde bulgulara dönüştürülerek yorumlanmıştır.

- Ekonomik durumumuzun bizleri hem psikolojik hem de maddi olarak etkilediğini düşünüyorum. Psikolojik açıdan baktığımızda yaşam kaygısı ister istemez karşımıza çıkıyor. Okulu bitirdikten sonra ne yapabiliriz, maddi olarak kendimize nasıl bir iş imkânı sağlayabiliriz, gibi düşünceler bizi daima geriye götürüyor. Bu kaygılarımızdan kurtulmamız gerek. Her gün kalitesiz bir enstrümanla çalışıyoruz ama çok daha iyi randıman alabileceğimiz enstrümanlar var. Ancak günümüz şartlarında bu enstrümanlara sahip olamıyoruz.

- Aynen, kesinlikle. Örneğin benim ev arkadaşım bir keman alacaktı. Ancak maddi imkânları yetersiz olduğu için alamadı. Biz de ona okuldan bir keman temin etmeye çalıştık. Bu gibi durumlar bizlerde ruhsal açıdan sıkıntıya neden oluyor. Aynı zamanda sanatımızı da olumsuz yönde etkiliyor.

- Yaşımızın vermiş olduğu bazı sorumluluklardan dolayı ailelerimizden bize maddi açıdan destek olmalarını isteyemiyoruz. Çünkü bundan çekiniyoruz, daha doğrusu utanıyoruz. Sırf bu yüzden ben, hafta sonları öğrencileri konservatuvar sınavlarına hazırlayarak ve çeşitli mekânlarda sahne alarak geçimimi sağlıyorum. Çünkü başka türlü okulu bitirmem mümkün değil. Bu durumun bazı olumsuz etkileri de oldu. Örneğin, psikolojik etkileri var. Onun dışında çevreden gelen psikolojik baskılar da söz konusu. Bunlar, sahnede enstrüman çalarken yaşadığımız sıkıntılar. Birçok arkadaşımız burada (Kars'ta) sahne alıyor. Bizim konservatuvarın öğrencileri çeşitli kafelerde müzik yaparak geçimlerini sağlıyorlar. Arkadaşımızın da dediği gibi, güzel bir tını elde edebileceğimiz iyi enstrümanlarla çalışma imkânına sahip değiliz. Bu durum da tınısal olarak daha düşük seviyeli çalışmalar yapmamıza neden oluyor. Örneğin ben, kendi enstrümanım adına konuşacak olursam, orta kalitede bir gitarım var. Ancak gönül isterdi ki daha iyi bir gitarla çalışayım. Çünkü iyi bir gitara sahip olursam daha çok çalışabilirim. Kaliteli enstrümanlarımız olsaydı daha iyi seviyelere gelebilirdik. Kalitesiz bir enstrümanın çıkarttığı cızırtılı sesler, temiz ve güzel bir tını üretmemize engel oluyor. Örneğin, benim enstrümanımın kendisinden iyi bir tını elde etme konusunda bana zorluk çıkartması durumunda ben canlı müzik yapamam ve öğrencilere de ders veremem. Enstrümanımın bana sorun çıkartması benim günlük çalışma saatlerimi de düşürüyor. Bunların dışında, hafta içi 08:30-16:30 saatleri arasında okuldayız. Yalnızca ders aralarında enstrüman çalışma fırsatımız oluyor. Biraz önce dediğim gibi, akşamları canlı müzik yapmak üzere hafta içi ve hafta sonu sahne alıyoruz. Derslere çalışmadan gidemeyeceğimiz için gece vakitlerinde ders çalışmak durumunda kalıyoruz, bu yüzden az uyuyoruz. Örneğin ben günde en çok 5 ya da 6 saat uyuyorum. Bu durum benim günlük performansımı olumsuz şekilde etkiliyor. Bu gibi sorunlar yaşadığımız için enstrümanlarımızda daha iyi seviyelere yükselemiyoruz.

- Enstrümanımızla sağlıklı bir çalışma yapabilmemiz için günde en az 6 saatlik bir zaman ayırmamız gerekiyor. Ama yaşamsal kaygılar çoğu zaman buna engel oluyor. Evde bu kadar saat enstrüman çalışma imkânı bulamıyoruz. Çünkü geçimimizi sağlamak adına canlı müzik yapmak zorundayız. Akşam saatlerinde programa başlayıp sabaha kadar canlı müzik yaptıktan sonra doğrudan çıkıp okula gelen arkadaşlarımız bile var. Bu şartlar bizi birçok yönden olumsuz etkiliyor.

- Bir de piyano gereksinimi söz konusu, herkesin evinde de bulunmuyor. Bu oldukça ciddi bir diğer sorun.

- Bir enstrümanın ağacının kaliteli olması gerçekten çok önemli bir konu.

- Enstrümanın sağlam bir tınıya sahip olması gerekiyor. Eğer olmazsa, bu durum enstrümanın tınısındaki kalitenin düşmesine yol açıyor.

- Bu durum gitar için de geçerli. Diğer enstrümanların yapımında kullanılan malzemelerin de aynı şekilde kaliteli olması ve iyi ses elde edilebilmesi konusu gerçekten çok önemli. Örneğin, bu yüzden ben de dâhil olmak üzere birçoğumuzun icra tekniği iyi oturmadı. Enstrümanlarımızdan iyi bir tını elde edemediğimiz için haliyle daha kaliteli enstrümanlarla çalışmamızın bizler için çok daha faydalı olacağının farkındayız.

- Bunun için kesinlikle yeterli bir gelir düzeyine sahip olmak gerekiyor. Karslı olan ve farklı şehirlerden gelen arkadaşlarımız var. Sonuçta insanlar çocuklarını okutmak için buraya gönderiyorlar. Ekonomik olarak ay sonunu zor getiriyoruz.

- O yüzden dediğiniz gibi, çok kaliteli enstrümanlarla çalışma imkânımız olmuyor.

- Ben buradaki eğitimime çok kötü bir flütle başladım. Hatta bir ara okulu bırakma raddesine kadar geldim. Çünkü flütün mantarları kötü olduğu için enstrümandan iyi ses çıkaramıyordum. Bu flütte pest sesler kötü çıkıyordu. Daha sonraki süreçte ise 'Acaba flütten başka bir enstrümana mı geçsem?' kaygısına bile düştüm. Neyse ki o sırada ondan biraz daha üst düzey bir flüt alabildim. Flütün mantarları çok iyi olmak zorunda. Eğer flütün mantarları şişerse ses de çıkmıyor ve demirden yapıldığı için vidaları da çok çabuk gevşeyebiliyor. Flütün mantarları bozulduğu zaman mutlaka düzeltilmesi gerekiyor. Bir dönem bu sorunlarla uğraşmak yüzünden sinirlenip flütü bıraktım. Bir süre sonra biraz daha iyisini aldım ve şu an yeni flütümle idare etmeye çalışıyorum.

- Biz konservatuvarda yardımcı piyano dersi alıyoruz ama ben yalnızca okulda piyano çalışabiliyorum. Ayrıca branşı piyano olup da evinde piyanosu olmayan arkadaşlarımız var. Enstrüman düzenli bir şekilde sürekli pratik yapmayı gerektiren bir alet.

- Bir piyano alabilmek için en az 15-20 bin lira kadar bir para harcamak gerekiyor.

- Hepimizin evinde bir piyano olması şart. Çünkü yardımcı piyano, bizim kendi branşımızın dışında zorunlu bir ders. Ne yazık ki bu enstrümandan yalnızca okuldayken yararlanabiliyoruz. Zaten herkes evine piyano alamaz. Kendimize orta kalite enstrümanı bile zor alıyoruz.

- Bırakın enstrümanı, aksesuarlarını bile alamıyoruz. Örneğin en kötü gitar teli şu an 100 lira. Gitarın tellerinin her ay yenisiyle değiştirilmesi gerekiyor. Ekonomik durumumuzu da göz önünde bulundurursak ancak kötü kalitedeki aksesuarları alabiliyoruz. Kötü aksesuarlar da enstrümandan kötü seslerin çıkmasına yol açıyor, tını kalitesini bozuyor.

- Bizim iyi veya kötü geçimimizi sağlayarak aldığımız enstrümanlarımız var ya da ailelerimizin bizlere sağlamış olduğu maddi destekle aldığımız enstrümanlarımız var. Ancak şu anda bile konservatuvarımızda kendisine ait bir enstrümanı olmayan ve okuldan zimmetli olarak enstrüman alıp çalışan arkadaşlarımız var.

- Ben bunu da dile getirmek istedim ve bu gibi durumlara da şahit oldum. Enstrümanı çok pahalı olduğu için alamayan ve bu yüzden de enstrüman branşını değiştirmek zorunda kalan öğrenci arkadaşlarımız da oldu bu okulda. Örneğin, bağlama fiyat açısından daha uygunsa, kemanı bırakıp bağlamaya geçiyor öğrenci.

- Bir de klarinetten bir örnek daha verebiliriz. Bir klarinet almak, şu an 3 bin lira gibi bir meblağ tutuyor. Arkadaşımla şahit oldum, o da doğrudan ney'e geçmek istedi. Klarinetin fiyatı yüksek olduğu için alamadı. Dolayısıyla klarinete göre daha ucuz olan bir ney alıp bu enstrümanı çalmak zorunda kaldı.

- Tabii Kars'ta yaşamanın dezavantajı da var. Buraya gelen öğrencilerin maddi durumu sizin de anlattığınız gibi ancak Kars'ta müzik ve enstrüman satış piyasasında rekabet olmadığı için fiyatlar olduğundan daha yüksek. Örneğin, normalde ederi 200-300 lira olan bir bağlamanın maliyeti Kars'tan almak istediğinizde 1000-1200 lira arası bir fiyatı buluyor. Bence, rekabet olmadığı için bu tür sıkıntılar ortaya çıkıyor. Kars'ta 2-3 tane müzik evi var. Onlar da bizim konservatuvarın öğrencilerine

ya da konservatuvar dışından gelen ve enstrüman almak isteyen öğrencilere yüksek fiyatlarla enstrüman satmaya çalışıyorlar. Yani bu işten kazanabilecekleri en yüksek parayı almaya çalışıyorlar. Bu durum da haliyle konservatuvar öğrencilerini olumsuz etkiliyor. Bugün normal kalitedeki bir bağlama telinin maliyeti tahminen 20 liradır. Birçoğumuz bağlama telini internetten sipariş ediyoruz. Ancak Kars'tan almak ve değiştirmek istiyorsanız bir bağlama teli için 50 lirayı gözden çıkarmak durumundasınız. Bir öğrenci için de 50 lira az bir para değil. Sonuçta bizler için 5 günlük bir geçim parası bu. İşte konservatuvar öğrencileri olarak böyle sıkıntılar yaşıyoruz. Örneğin ben de burada bağlamamı götürüp yeni perde taktıramıyorum. Açıkçası buradaki müzik mağazalarına güvenemiyorum, çünkü fazla deneyimleri yok ve kullandıkları malzemeler de iyi değil. Ayrıca biliyorum ki burada o kötü işçiliğe vereceğim para, bağlamamı tutup da İstanbul'a göndermekten daha fazla tutacak.

- Ben de şu an gitarıma sap ayarı yaptırmak istiyorum ama ekonomik gücüm olmadığı için yaptıramadım. Kars'ta böyle bir imkân olmadığından gitarımı şehir dışında bir yere göndermeliyim. Ancak şehir dışına gönderirsem maliyeti çok yüksek olacağından yaptıramıyorum. Ayrıca kendim gitmek zorunda kalıyorum, çünkü güvenemiyorum. 'Şehir dışına yolladığımız enstrümanlarımız bize tekrar sağlam bir şekilde ulaştırılır mı?' diye bir de kargo endişesi yaşıyoruz.

- Kars'ta bu anlamda bir rekabet unsuru olmadığı için çok iyi bir enstrüman alıp da 'Bu enstrümanın tınısı daha güzelmiş, yapımında kullanılan ağaç bu enstrümanda daha iyi randıman verir' gibi düşüncelere de sahip olamıyoruz. Yalnızca internet ortamında çalan müzisyenlerin enstrümanlarından çıkarttıkları tınıya bağlı kalarak, 'Bu gitarın tınısı güzelmiş, biz bunu alalım' diyoruz. Ancak sipariş verdikten sonra söz konusu gitar elimize ulaştığı zaman internet ortamındaki performansı bizim üzerimizde aynı etkiyi yaratmıyor. Ya da bir enstrüman kalite olarak çok iyidir ama internetteki müzisyen kötü çalmıştır videoda. Tek video da odur ama biz yine de o modeldeki enstrümanı almak isteriz. Çünkü nispeten ona güvenmişizdir. Beğendiğimiz enstrüman geldiğinde ise bazen daha iyi sonuçlar da elde edebiliyoruz. Yani bu tür sorunlar da yaşıyoruz.

- Ben güzel sanatlar lisesi çıkışlıydım, THM'ne geçiş yapacaktım. Örneğin ben bağlamamı 1100 liraya aldım, İzmir'den getirtmiştim. Ancak bağlamam düştü ve kırıldı. Ben de bunun üzerine, 'Bağlamamı yaptırmaya kalkarsam maliyeti kadar en az 1000 lira daha öderim' diye düşünerek THM yerine Batı müziğine geçiş yaptım.

- Müzik, üst düzey bir sanat oluşu nedeniyle tamamen özgürce yapılması gerekir. Bu şartlar yeterli olmadığı takdirde verim alınamıyor. Bu verimliliği ve müzikle ilgili gelişmeleri gelecek kuşaklara sağlıklı bir şekilde aktaramayınca da ortaya çeşitli sorunlar çıkıyor. Bu konuyla ilgili yapılması gereken şeyler varsa devlet veya üniversite tarafından yapılmasını talep ediyoruz.

- Ben daha önce başka bir üniversite bitirmiş olduğum için bana burs imkânı sağlanmadı. Bu yüzden konservatuvarın kemanını kullanmak zorunda kaldım. Dönem bittikten sonra, yaz tatilinde bir işte çalışıp kendime bir keman alacağım.

- Arkadaşımızın 3 aylık yaz tatili boyunca günde ortalama 7-8 saat keman çalışması gerekiyor. Bu durum onun başarısını olumlu bir şekilde etkileyecektir. Ancak kendisine ait bir enstrümanı olmadığı için yaz tatili boyunca çalışarak para kazanmak zorunda kalacak ve kendisine bir keman alacak. Bu zorunluluk yüzünden arkadaşımız enstrümanından 3 ay uzak kalmış olacak. Kendisine bir keman aldıktan sonra tekrar çalışmaya başladığı zaman kemana sıfırdan başlamış gibi olacak. Çünkü bir enstrümanı çalışmayı bir gün bile bırakırsanız, kondisyon ve performans açısından bir hafta geriye gidersiniz.

- Bazı ülkelerde insanların geçim sıkıntısı gibi bir sorunu yok. O yüzden enstrümanlarına çalışabiliyorlar ya da işlerine odaklanabiliyorlar ve ortaya çok güzel sonuçlar çıkıyor. Türkiye'de ise bizler 'Akşamları canlı müzik mi yapalım, sabah okula mı gelelim, ev kiramızı mı ödeyelim?' diye

düşünmekten ne güzel bir beste yapabiliyoruz ne de güzel bir icra ortaya koyabiliyoruz. Çünkü yaptığımız işe odaklanamıyoruz. Bence bu durum Türkiye'nin genel sorunu.

- Maddi açıdan sıkıntı içinde olunca insan sanatı öğrenip icra edemiyor. Bin bir türlü sorunum var benim, hangisiyle uğraşayım?

- Bence beste yapmak aslında kolay, insanın kafası rahat olunca kendi tarzına göre bir beste yapabilir. Fakat kafamız rahat değil, bu yüzden de yaptığımız işe odaklanamıyoruz.

- Bu yalnızca müzik için değil, diğer sanat dalları için de geçerli olan bir sorun aslında. İnsanın kafası rahat olmayınca yaptığı işe odaklanamıyor.

- Ekonomik durumlarının kötü olması nedeniyle internetten bile yararlanamayan birçok öğrenci var.

- Kesinlikle öyle. Örneğin maddi durumumun yetersiz olması nedeniyle benim bir bilgisayarım yok. Gerçi telefon kullanabiliyoruz ama paket alıp sürekli internetten araştırma yapma şansımız da olmuyor. Yani bilgisayar almaya mı uğraşalım, müzik mi yapalım, para kazanmanın derdine mi düşelim, okulu bitirmeye mi çalışalım, derslerimize mi yoğunlaşalım, hangi birini yapalım? Evet, arkadaşımızın da dediği gibi, gelecek kaygılarımızdan ötürü tüm bunların üstüne bir de KPSS'ye mi çalışalım? Ancak şöyle bir etken daha var; örneğin çalışmamız durumunda daha çok deneyim kazanacağımızı ve daha iyi yerlere geleceğimizi söylemek de mümkün.

- Hiç kimse konservatuvara sanatçı yetiştiriyor mantığıyla gelmiyor, çünkü insanların geçim kaygısı var. Sürekliliği olan bir devlet kapısı olsun. En azından buraya gelen insanlar bir süre sonra bu mantığı benimsemeye başlıyor.

- Ben bu okula gelmeden önce biraz gözlem yaptım. Örneğin KPSS'ye göre atanma puanı en düşük olan insanlar listesinin başındaki ilk sıralarında din kültürü öğretmenliği ve müzik öğretmenliği gibi branşlar yer alıyor. Ancak ben bu okula sanatçı olmak için gelmiyorum. Çünkü sanatçı olunmaz, sanatçı olarak doğulur. Dolayısıyla da ben buradaki hiç kimsenin sanatçı olduğunu düşünmüyorum.

- Konservatuvar bir bakıma son ekmek kapısı gibi. Atanamayan ve iş bulamayan herkes buraya geliyor. İnsanlar maddi imkânsızlıklar ve KPSS'den aldıkları atanma puanlarının çok düşük olması nedeniyle konservatuvarları tercih ediyor.

- Sonuçta herkes kendisini tatmin edebilecek kadar müzik yaptıktan sonra işsiz kalmamak için buraya yönelecek.

- Tabii bu her iş için böyle. Yalnızca müzik için olduğunu düşünmüyorum.

- Sonuçta müziği de para için yapıyor insanlar.

- Elbette ki hepimiz müzik yapmak istiyoruz. Örneğin ben birçok öğrencide gerçekten müzik yapabilme isteği görüyorum. Sonuçta sen bu okula para kazanmak için değil, sanat adına bir şeyler öğrenmek için geldin. Burası benim ikinci üniversitem. Birinci üniversitemi bitirdikten sonra gidip paramı kazanabilirdim ama gördüm ki o meslek ile yalnızca cebime para girecek. Ancak müzik üzerinden de ilerleyebilirim düşüncesiyle girdim konservatuvara.

- Ailem benim iyi bir sağlıkçı ya da matematikçi olmamı istiyordu. Çünkü ben iyi bir Anadolu lisesinden mezun oldum. Okulun gözde öğrencilerinden biriydim. Ailemin sağlık okumam konusunda bana yapmış olduğu baskıya rağmen, ben gidip ses yarışmalarına katıldım. Müziğe karşı olan ilgimden ötürü konservatuvara geldim. Ben kesinlikle müzik okumalıyım diye düşündüğüm için buradayım.

- Ben müzik konusunda çok mu iyiyim? Hayır, değilim elbette. Yalnızca kendimi geliştirebilmek ve bir şeyler öğrenebilmek için buradayım.

- Yani para her yerden ve her şekilde kazanılabilir. Yalnızca maddi anlamda olmamalı.

- Enstrümanı sırf ekonomik gücümüz olmadığı için alamıyoruz olayı değil mesele. Elbette ki çalışarak alacağız. Örneğin sen yaz tatili boyunca 3 ay çalışacaksın ya, sonuçta bir enstrüman alacaksın kendine. Buna mecburuz, yoksa nasıl alacağız? Para gökten zembille inmiyor ki. Mecburen çalışmak ve para kazanmak zorundayız.

- Örneğin ikisinin ortak noktasını sağlıklı bir şekilde yakalayabilsek daha verimli bir hale gelebilir. Çünkü müzik okuduktan ve belli bir yaşa geldikten sonra bile bir meslek sahibi olamamak da çok üzüntü verici bir durum. Yani bunu da göz önünde bulundurmak gerekiyor.

- Müzik çok eski zamanlarda aristokrat işi olarak nitelendirilmiş bir alan. Aristokratların yaptığı bir iş. Ben üzülerek söylüyorum ki bu durum hayatın her alanında böyle. Maslow zaten bu konuyu ihtiyaçlar hiyerarşisinde sırasıyla ele almış. Karın doymadan hiçbir şey olmuyor. Ben bir Türk sanat müziği ve ud öğrencisi olarak perdesiz bir enstrüman çalmaya çalışıyorum. Saz eserlerinden belki 5 tanesini çalabiliyorum ama ne kadar icra edebiliyorum? Hocamı ne kadar memnun edebiliyorum ya da hocam benim kapasitem doğrultusunda çalışmam için bana bir şeyler öğretmeye çalışıyor da benim kapasitem acaba o kadarına müsait mi? Müzik şu an ki sistemde devletin kendisine ayırdığı bütçenin çok üstünde bir bütçeyi hak ediyor. Eğer kültürünü bir sanat olarak sergileyecekse, tüm bunlar için oldukça yüksek bir bütçe ayırmalıdır. Çünkü perdesiz bir enstrümanın en kalitelisini, en iyisini almak zorundayım ki o perdesiz enstrümandan duyabileceğim en sağlıklı sesi çıkartabileyim.

- Ancak kötü bir enstrümanla müziğe başlamak da çok şey katabiliyor bence insana. Nedenine değinecek olursam, şöyle bir örnek vereyim size, yan flütte pest Do sesini çıkarmak çok zordur ve ben de çok kötü bir flütle başlamıştım ilk etapta. Aletten ses çıkmıyordu zaten. O kötü flütten ses çıkarmaya çalışırken ben aslında bir şeyler de öğrendim. Kötü bir enstrümanla çalışmak zorunda kaldım. Flütten gerçekten ses çıkmıyordu, çok çabaladım ses çıkarmak için. Diğer enstrümanlar hakkında fazla bilgim olmadığı için de bazen ters tepebiliyor. Mesela ben flütten çıkarmaya çalıştığım seslerin kalitesini biraz da olsa o kötü flütte geliştirdim. Sonradan biraz daha iyi bir flüt sahibi olunca, aradaki ses farkı o kadar iyi geldi ki bana, yeniden bir şeyler öğrenmiş gibi oldum. Öncekinden daha iyi kalitede olan yeni flütümle daha iyi bir icra ortaya koyabildim, en azından ben böyle düşünüyorum.

- Tabii biz karşılaştırma yöntemine hiç girmiyoruz, çünkü birbirinden farklı enstrümanlar söz konusu. Bir Batı müziği enstrümanı olan flüt ile bir Türk müziği enstrümanı ud'dan söz ediyoruz. Biri perdesiz öteki ise daha farklı bir formda olan iki enstrümandan bahsettiğin için ud ve yan flüt karşılaştırma konusu değil. Şimdi biz çok iyi bir enstrüman alıp, bir kılıfın içine koyup ve o enstrümana bakıp da 'Sen sanatçı olacaksın' falan demiyoruz. Tabii ki de aldığınız enstrümana ilgi göstermek ve ona emek vermek zorundasınız. Hani 'ne kadar takla o kadar yem' diye bir deyim var ya, işte ben de öyle düşünüyorum. Yani tabii ki böyle şeyler olacak. Biz otursun demiyoruz ama şimdi şöyle bir şey de var. Ben kendi enstrümanım adına konuşuyorum, zaten bunu başta da belirttim. İnsanın duyamadığı doğru seslerin yanlış bir şekilde kulağına oturması enstrümanındaki ilerleyişine engel olur. Yani bunu örnekleyecek olursam, Türk müziğinde aralıklar komalara bölünüyor. Yani Türk müziğinde bir taninî aralığı 9 komaya bölünüyor. Bununla birlikte, Türk müziğinde 1 komalık diyez ve bemol var. 4, 5, 8 ve 9 koma değerinde diyez ve bemoller de var. Biz her bir komayı ayrı ayrı duyarak ve bunları da makamına göre pestleştirip tizleştirerek icra yapmaya çalışıyoruz. Şimdi biz Türk müziğindeki bazı makamlarda, Si notasını, yani segâh perdesini 3, 2 ve 1 koma değerinde basıyoruz. Bu yüzden doğru sesi algılayıp duyamazsak dinleyiciye de kötü ses duyurmuş oluruz. Belirli bir perdenin kulağımıza yanlış bir sesle oturduğunu farz edersek, herkesin alıştığı bir şekilde ve tüm icracılarla bir bütün olarak çalmaya çalıştığımızda sorunlar yaşayacağız, birbirimizle uyuşamayacağız. Sonuçta bir koordinasyon ve bir senkronizasyon unsuru olmayacak. Hatta entonasyon sorunları da ortaya çıkacak.

- Enstrümanların hepsi için geçerli bu durum. Bunu orkestra dersinde daha iyi anlayabilirsiniz.

- Bazı arkadaşlarımızın flütü bozuk, dolayısıyla entonasyon sorunu oluyor. Orkestra dersinde o kadar kötü sesler çıkıyor ki dayanılmaz bir hal alıyor. Kimi arkadaşlarımızın enstrümanları iyi, kimilerininki ise kötü. Kötü olan enstrümanların zaten akordu da tutmuyor.

- Ayrıca deha dediğimiz müzisyenlerin bile kilise himayesine girdikten sonra güzel eserler vererek kendilerini gösterme fırsatları olmuş. Bu bence cidden önemli bir şey.

- Geçmiş dönemlere baktığımızda, Mozart bile maddi imkânsızlıklar yüzünden kötü durumlara düşmüş. Biz en zor şartlarda bile, yapabildiğimizin en iyisini yapmakla yükümlüyüz. Bunu yapmak için geldik buraya. Fakat ekonomik nedenlerden kaynaklanan sorunları da dile getirmek zorundayız. Dünya çapındaki diğer ülkelere baktığımız zaman müzik alanında inanılmaz şeyler yaptıklarına şahit oluyoruz. Çok iyi sistemlere, enstrümanlara ve gelişmelere sahipler. Çok yetenekli, gelişime açık öğrencileri ve parlak yenilikleri de var. Ancak biz bunların birçoğundan mahrumuz. Bu gelişmeleri çoğu zaman göremiyoruz bile. İnternet ve telefon kullanamayan öğrenciler dahi var. Bugün Japonya'da değişik pentatonik modlarla yapılmış müzikler var. Ancak biz bunların hiçbirini bilmiyoruz, göremiyoruz, çünkü bu müzikleri dinleyemiyoruz. Bir müzisyenin en önemli özelliği de farklı müzikleri görüp duymasıdır. Biz duyduğumuz müziklerden yola çıkarak yeni bir şeyler üretebiliriz. Ancak hiçbir şey duymadan yeni bir şey yapamayız ki bu da bizim ayrı bir dezavantajımız.

- Türkiye'de genel olarak yaşam kaygısı var. Sen de yaşam kaygısı taşıyorsun. Gerçek şu ki biz her şeyi devletten bekliyoruz. Elbette maddi imkânsızlıklar var ama kendi çabamızla bulunduğumuz seviyenin bir kademe üzerine çıkabiliriz, onu da yapmıyoruz.

- Biraz özele indirgersek, enstrüman olarak gitar ya da flüt çalıyorsunuzdur. Daha iyi bir müzisyen olabilirsiniz. Flüt ile birlikte klarinet de çalabilirsiniz ama klarinet alacak paranız yok.

- KPSS'ye hazırlananalar, hafta sonları formasyon dersi alanlar, gece saat 2 'ye, 3'e kadar canlı müzik yapanlar var. Tabii bunların hepsi ekonomik sıkıntılar nedeniyle yaşanıyor, doğru ama biraz da bu ekonomik sıkıntıların sizin enstrüman seçiminize ve başarınıza olan etkisini konuşalım. Ben bağlama çalıyorum bir de gitarım var. Yan flüt çalmayı da çok isterdim ancak şu an için yan flüt almaya ayıracak bir bütçem yok ne yazık ki. Kars, İzmir ya da İstanbul'a kıyasla daha pahalı bir yer. Ben 5 yıldır Kars'taki bir devlet kurumunda çalışıyorum. Benim müziğe ilgim vardı. Konservatuvara başladığımda bir bağlamam vardı. Dolayısıyla yeni bir enstrüman almama gerek kalmadı. Ama şu an daha iyi bir bağlamam olsun istiyorum. Ancak bunun için daha çok para kazanmam gerek.

- Devlet ya da üniversite tarafından enstrüman almamız için bize destek verilse, enstrüman satın alma kaygısından da kurtulmuş oluruz.

- Bir arkadaşımıza okul tarafından zimmetli olarak keman verilmişti. Arkadaşımız, 'Ben eninde sonunda enstrümanı okula vermek zorundayım. Çünkü bu enstrüman bana ait değil, devletin malı ve üzerime zimmetli' diye düşünüyor, bununla ilgili olarak benim kastetmek istediğim şey; öğrenciye karşılıksız olarak bir enstrüman hediye etmek bence çok medenice bir davranış olur.

- Ekonomik olarak o kadar sarsıldık ki nereden başlayacağımızı bilmiyoruz. Her açıdan bir eksiğimiz var; kaliteli bir enstrümana sahip olma, kaliteli aksesuarlar, yüksek bir yaşam standardı, iyi bir okul açısından. Hayatımızda sürekli bir yaşam kaygısı var.

- Biz toplum olarak üretemiyoruz. Bugün bir gitarı bile İspanya'dan getirtiyoruz. Üreticiye destek veremiyoruz.

- Konservatuvarların bünyesinde kurulan enstrüman yapım atölyeleri var, lutiye yetiştiriciliği üzerine bölümler var ama arkadaşımızın da dediği gibi, biz bu tür bölümlerin kurulmasına destek sağlayamıyoruz. Yani bu ciddi anlamda bir eksiklik bence. Örneğin Türkiye'de gerçek sanatçılara çok

fazla değer verilmiyor. Ülkede bu tür sorunlar var. Bu sorunların özüne inmemiz gerek. Bunların ana etkeni ne olabilir, diye esas onu araştırıp bulmamız gerek.

- Eğer Türkiye'de flüt üretimi yapılsaydı, ben yurtdışından değil, kendi ülkemden flüt alacaktım. Fakat mecburen yurtdışından almak durumundayız.

- Buradaki arkadaşlarımın evinde internet var mı?

- Benim evimde internet var.

- Evinde internet erişimi olmayan arkadaşlar da var sanırım. İnternet günümüzde enstrüman çalan insanlar için çok önemli bir kaynak.

- Dün akşam Karkas'ın bir etüdünü dinlemek istedim. Teknik olarak ileri düzey bir etüt olduğu için belki şu an beni biraz zorlar. Ben o etüdün icra videosunu açıp Youtube'dan dinlemek istedim ama internet erişimim olmadığı için dinleyemedim. Umarım okulun vermiş olduğu Wi-Fi imkânından yararlanarak bu toplantımızdan sonra belki onu dinleme fırsatı bulabilirim. Dün akşam bu etüdün icrasını dinleme şansım olsaydı, en azından farklı birkaç pozisyon daha öğrenerek onu gitarımla çalışmış olacaktım ve 1 ay sonra da yapacağım çalışmalarda farklı etütler geçecektim. Ancak bir etüdü bile çalamamış oluşum, benim gerilemem anlamına geliyor.

- Sonuç olarak, enstrüman seçimi aşamasında bizim ve ailelerimizin ekonomik durumunun nasıl olduğunu düşünün.

- Benim ekonomik durumum çok iyi değil. 5 kardeşiz ve hepimiz okuyoruz. Babam uzun yol şoförü. Haliyle ben babamdan maddi olarak çok fazla bir şey isteyemem.

- Benim 5 kardeşim var. Ekonomik durum nedeniyle uzun bir süredir aileme destek olmaya çalışıyorum. Hiçbir zaman ailemden maddi anlamda bir beklentim olmadı. Müzik ailemden bir beklenti içerisine girerek yaptığım bir iş değil. Kendi imkânlarımla çalıştığım ve kendime yönelik katkılarla yaptığım bir iş. Zaten Türkiye'de ailevi durum genel olarak orta düzeyde ya da onun biraz daha altında.

- Biz 7 kardeşiz. Kardeşlerimin içinde yaşça en büyük olanı benim. Babam 2017 yılının Ocak ayında vefat etti. Ailemin benden beklentileri var ve bugün böyle agresif olmamın sebebi bu kaygılarım. Geleceğe yönelik kaygılarım kendimle ilgili değil, ailemle ilgili.

- Biz de 7 kardeşiz. Benim ailemin belli bir geliri var. Babam mahalle bakkalı işletiyor. Bizim bakkaldan elde ettiğimiz gelir yalnızca eve yetiyor. Evimizde bana ait bir odam yok. Bir odada 3-4 kardeş birlikte kalmak durumundayız. Tabii bu durumumuzun bize verdiği bazı sıkıntılar var. Kardeşim kendi dersine çalışırken ben aynı odada enstrümanımı çalışmak zorundayım. Yani bu sefer kardeşim yaptığım müzikten rahatsız olacak diye ben kendi dersime çalışamayacağım. Bu tür sıkıntılar da var. Böyle sınırlı bir gelirle benim ailemden maddi destek beklemem pek doğru olmaz. Ben ailenin yaşça büyük olan çocuklarındanım. Ben çalışmalıyım. Kardeşlerimin ailemden daha fazla destek almaları için ben ailemden maddi bir destek almak istemiyorum. Bunların da etkisi oluyor.

- Sürekli bir yaşam kaygısı içindeyiz. 3 yıl sonra konservatuvardan mezun olunca ne yapacağım? Mezun olduktan sonra müzik öğretmeni olarak atanabilecek miyim, ya da herhangi başka bir yerde iş bulabilecek miyim, müzik yapabilecek miyim?

- Ben gitar çalmayı çok istiyordum. Bütün enstrümanlarımı da kendim aldım. Benim ailemin maddi durumu normal düzeyde. Mesela piyanoya karşı bir sempatim olsaydı onu da alırdım bir şekilde, tabii diğer isteklerimden fedakârlık yaparak. Ancak dediğim gibi, bu benimle ilgili bir durum. Yani ailemde benden başka bir şey bekleyen birileri yok. Sonuçta ben kendime yetebiliyorum ama arkadaşım gibi 7 kardeş olsaydım enstrüman falan alamazdım tabii.

- Enstrümanlarımız çok iyi değil tabii ama idare ediyor.

- Mesela benim gitarım orta kalitede bir enstrüman gerçi ama sırf onu alabilmek için 3 ay Bodrum'da çalışmıştım. Bütün yaz tatilimi Bodrum'da çalışarak geçirmek zorunda kaldım ama sonuçta da o gitarı aldım. Aldım almasına ama Bodrum'da epey bir zaman geçirmek durumunda kaldım o yıl.

- Enstrümanlarımız orta kalitede. Arkadaşımız kötünün iyisi dedi ya, işte enstrümanlarımız bu durumda. Orta kalitedeki enstrümanlar aşağı yukarı hepimizin bütçesine hitap edebilecek nitelikte. Enstrümandan çıkan bazı cızırtılı sesler varsa bu entonasyon sorunlarına yol açıyor. Kötü bir enstrümana da çok iyi kalitede bir tel alıp takmanın bir anlamı yok. Orta seviyede bir tel de takabilirsiniz enstrümanınıza. Bu da yine sizin bütçenizle ilgili tabii. Bugün orta kalitede bir gitar teli almaya kalktığımızda, fiyatları en az 100 liradan başlıyor. Şimdi gidip enstrümana 100 liralık bir tel alıp takmak da birçoğumuzun bütçesini aşan bir durum. Ayrıca başka sorunları olan arkadaşlarımız da var. Mesela biz eğitimimize yönelik devletten burs alıyoruz. Ancak bazı arkadaşlarımız daha önce bir ön lisans programında okumuş olmaları nedeniyle burs alamıyorlar. Öğrenim kredisi almak istese bile, gelecek kaygılarından ötürü bu krediyi tekrar geri ödeyemeyeceği için onu da alamıyor. Onun dışında sürekliliği olan bir işte çalışıp evini geçindirmek durumunda kalıyor.

- Bazen çok iyi bir enstrüman bulmak da sıkıntı oluyor. Örneğin ben profesyonel düzeyde iyi bir flüt almak istiyorum ama bulamıyorum. Sonuçta Kars'ta yaşıyorum. Haydi Kars olmasın da başka bir yer olsun. Yine çok iyisini bulamam. Hem bulsam bile alabilir miyim ki? Gerçi istedikten sonra bir şekilde bulunuyor ama alınamıyor maalesef. İlla ki internetten araştırmam ve yine interneti kullanmam gerek. Yine bir şekilde kargo hizmetinden yararlanmak durumundayım.

- Benim bir tane değil ki, bir sürü sorunum var. Öncelikle enstrüman sıkıntım var. 4 yılımı neredeyse elektronik klavyeyle bitireceğim. Diğer bir sorun da okulda çalışma imkânımızın olmaması. Gerçi piyano çalışma odası açıldı ama resmen seyyar satıcı odası gibi olmuş. Piyanoda kullanmamız için bir kulaklık bile yok. Arkadaşların hepsi mecburen piyanonun sesini açıyor. Bu durumda da biz kendi enstrümanımıza çalışamıyoruz. Benim kendime ait bir piyanom olsaydı daha iyi ilerlerdim bu 4 yılın içinde. Ancak ben bu 4 yılı ne yazık ki elektronik klavyeyle çalışarak bitireceğim.

- Bence iyi bir ekonomi ve sağlıklı bir yaşam müzisyenler için son derece önemli.

KAÜ Devlet Konservatuvarı öğrencileriyle yapılan mülâkat sonrasında elde edilen verilerin incelenip değerlendirilmesi sonucunda;

- Adı geçen kurumda eğitim gören bu öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun ekonomik açıdan çeşitli zorluklarla mücadele ettikleri ve yaşadıkları maddi sıkıntıların eğitim süreçleri ile derslerine olumsuz bir şekilde yansıdığı,

- Ekonomik sıkıntılar yaşadıklarını belirten öğrencilerin büyük çoğunluğunun ailelerinden maddi destek alabilme şanslarının olmadığı ve eğitim masraflarıyla birlikte yaşamsal geçimlerini de sağlayabilmek amacıyla Kars'taki çeşitli kafelerde gece geç saatlere kadar sahne alarak canlı müzik yapmak ya da özel öğrenci bulabildikleri takdirde müzik dersi vermek zorunda kaldıkları,

- Öğrencilerin yaşadıkları geçim sıkıntısı yüzünden vakitlerinin önemli bir kısmını kamusal alanda para kazanmaya çalışarak geçirmek zorunda olmaları nedeniyle konservatuvardaki derslerine ve en önemlisi kendi bireysel enstrümanlarına çalışamadıkları, bu yüzden gerek müzik sanatına, gerekse kendi enstrümanlarına ilişkin bilgi birikimlerini istedikleri ölçüde geliştiremedikleri,

- Konservatuvar bünyesindeki Batı Müziği, TSM ve THM gibi çeşitli anasanat dallarında eğitim gören öğrencilerin çoğunun kendilerine okul tarafından sağlanan keman, flüt, gitar, bağlama vs. gibi çeşitli enstrümanların vasat düzeyde olduğu ve bu durumun kendilerinin enstrüman çalışmaya yönelik motivasyonlarını ve morallerini ciddi bir şekilde düşürdüğü ve geleceğe yönelik olarak da meslekî anlamda umutsuzluğa sürüklediği,

- Konservatuvarın, öğrencilere 4 yıllık lisans eğitimi süreçleri boyunca kullanmaları için yeterli sayıda enstrüman temin edemediği; öğrencilere konservatuvar tarafından zimmetli olarak verilen az sayıdaki enstrümanların da kalite ve icra niteliği açısından hiçbir şekilde beklentilerini karşılayamadıkları; hatta öğrencilere zimmetli olarak verilen bu enstrümanlardan bazılarının kötü kullanım, bakımsızlık ve yıpranma nedeniyle bozuk ve hasarlı oldukları; konservatuvar içinde özellikle de dijital piyano gibi enstrümanların çalışılması için gerekli olan destekleyici nitelikteki bir takım aksesuarların veya aparatların kayıp olması; ayrıca konservatuvarın öğrencilere okulda enstrüman çalışma anlamında sunduğu hizmetinin de yetersiz olduğu,

- Öğrencilerin müziksel taleplerine ve gereksinimlerine istedikleri ölçüde yanıt verebilecek kaliteli enstrümanların satılmaması; Kars'ta bu nitelikteki çeşitli enstrümanları ithal edebilecek hiçbir müzik mağazasının bulunmaması ve hali hazırda kullanmakta oldukları enstrümanlarının arızalanması veya hasar görmesi durumunda öğrencilerin ne konservatuvarda ne de şehir içinde enstrümanlarını tamir ettirmek ve periyodik bakımlarını yaptırmak üzere götürebilecekleri alanında uzman olan enstrüman yapımcılarının bulunmaması,

- Öğrencilerin bireysel enstrüman çalışmalarını rahat, verimli ve sağlıklı bir şekilde gerçekleştirebilecekleri uygun ve yeterli fiziksel koşulların bulunmadığı,

- Konservatuvar tarafından kendilerine enstrüman temin edilemeyip de kendi imkânlarıyla ancak kötü kalitedeki enstrümanları alabildiklerini belirten diğer bir kısım öğrencilerin de maddi açıdan çok zorlanarak da olsa aldıkları mevcut enstrümanlarının müziksel niteliğinden ve icra performansından hiçbir şekilde memnun olmadıkları,

- İlgi duydukları, yatkın oldukları ve çalmak istedikleri bazı enstrümanların ekonomik açıdan bütçelerini aşması nedeniyle öğrencilerin, istedikleri söz konusu enstrümanları alamadıkları için daha ucuz ve temin edilebilir nitelikte olan ve istemedikleri halde branş dersi olarak seçmek, satın almak ve çalmak zorunda kaldıkları diğer enstrümanların, onların müziksel icra konusundaki başarılarına sekte vurması ve bu durumun psikolojilerine de olumsuz bir şekilde yansıması,

- İcracı olarak doğru ve temiz bir ses üretebilmeleri için kaliteli enstrümanlara sahip olmaları gerektiğini vurgulayan öğrencilerin, kaliteli enstrümanlarla çalışamadıkları için icra nitelikleri ile sanatsal yeterliliklerinin gelişip ilerleyemediği ve maruz kaldıkları bu imkânsızlığın kendilerinde özgüven eksikliğine ve gelecek kaygısına yol açtığı,

- Maddi imkânsızlık nedeniyle kalite ve tını açısından vasat, hatta kötü olan enstrümanlarla çalışmak zorunda kaldıklarına dikkat çeken öğrencilerin, bu enstrümanlardan doğru ve temiz ses çıkartma konusunda çok zorlandıkları, bu nedenle enstrümanlarıyla entonasyon ve icra tekniği açısından çeşitli sorunlar yaşadıkları,

- Öğrenciler tarafından kalite olarak düşük seviyede oldukları ifade edilen bu enstrümanların, onların çalışma saatlerini ve motivasyonlarını önemli ölçüde azalttıkları ve hali hazırdaki enstrümanları yüzünden yaşadıkları zorlukların icra becerilerini de olumsuz yönde etkilediği,

- Konservatuvarın ya da üniversite yönetiminin devlet desteğiyle birlikte kendilerine en azından 4 yıllık eğitim süreçlerini tamamlayıncaya kadar geçici olarak (zimmetli) verilecek iyi ve kaliteli enstrümanlar temin etmeleri gibi bir hizmetin öğrencilerin çalışma motivasyonları, müziksel gelişimleri ve ilerlemeleri açısından çok önemli katkılarının olacağı,

- Enstrümanlarıyla ilgili icra becerilerini ve tekniklerini geliştirmek amacıyla internet ortamından da eşgüdümlü olarak yararlanmaları gerektiğini belirten öğrencilerden çoğunun evlerine internet ağı bağlatacak paralarının olmadığı; konservatuvar bünyesinde iyi kalitede olmayan internet hizmetinden de okul içerisinde bulundukları süre zarfında yeterince yararlanamadıkları; dolayısıyla

dünya genelindeki farklı müzik türleri ile Türk ve yabancı müzisyenlerin enstrümantal icralarını izleyip dinleyemedikleri ve söz konusu internet ulaşım sorununun da kendilerini hem müziksel hem de enstrümantal açıdan geliştirmelerine ciddi bir engel teşkil ettiği;

Araştırma konusuna yönelik olarak odak grup görüşmesi yapılan öğrencilerin açıklamalarından elde edilen bulgular şeklinde tespit edilerek ortaya koyulmuştur.

Sonuç

Araştırma konusuna ilişkin elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki şu sonuçlara ulaşmak mümkün olmuştur:

- Bu çalışmada ele alınan araştırma konusuna yönelik olarak kişisel görüşlerine başvurulan KAÜ Devlet Konservatuvarı öğrencilerinin büyük bir kısmının, hali hazırda yaşadıkları ekonomik zorluklar nedeniyle iyi ve kaliteli enstrümanlara sahip olamadıkları, dolayısıyla da istemedikleri halde idare etmek ve yetinmek zorunda kaldıkları vasat ve kalitesiz enstrümanların, onların etkin ve verimli bir bireysel icra çalışması yapmalarına yönelik isteklerini, gayretlerini, odaklarını ve şevklerini ciddi bir şekilde kırmakta olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

- Görüşme yapılan öğrencilerin iyi ve kaliteli enstrümanlara sahip olma konusunda yaşadıkları bu sorunun, onların psikolojilerini de kötü bir şekilde etkilediği ve konservatuvar bünyesindeki örgün eğitimlerine sağlıklı ve sistematik bir biçimde odaklanamamalarına yol açtığı tespit edilmiştir.

- Bununla birlikte, öğrencilerin içinde bulundukları maddi imkânsızlık durumunun, onların sevdikleri ve çalmak istedikleri bir enstrümanın fiyatının çok pahalı olması yüzünden, esasen çalmak istemedikleri, ilgi duymadıkları ve kendilerine de uygun olmayan bir başka enstrümanı sırf daha ucuz ve hesaplı olması nedeniyle kaçınılmaz bir şekilde branş olarak tercih etmelerine de yol açtığı ortaya koyulmuştur.

- Konservatuvar öğrencilerinin, Kars'ta iyi ve yüksek kaliteli enstrümanlar satan tam donanımlı ve nitelikli müzik mağazalarından ve ihtiyaç duymaları halinde enstrümanlarına bakım ve onarım yaptırabilecekleri lutiyelerden de yoksun oldukları tespit edilmiştir. Ayrıca içinde bulundukları ekonomik sıkıntılarının yanı sıra, bu öğrencilerin konservatuvar binası içinde bile etkin, sağlıklı ve verimli bir biçimde enstrüman çalışabilmelerine uygun ve gerekli ortamı sağlayacak olan akustik ve fiziksel imkânlardan da bariz bir şekilde yoksun oldukları görülmüştür.

- Bu türden çeşitli sıkıntılara maruz kalmalarının da öğrencilerin konservatuvardaki eğitim süreçleri doğrultusundaki uyum ve başarı seviyelerinin dramatik bir biçimde düşmesine neden olduğu, söz konusu öğrencilerin mevcut ekonomik düzeylerinin, onların enstrüman seçimleri ile icra performanslarına yönelik olarak doğrudan belirleyici ve olumsuz bir etkiye sahip olduğu sonucuna varılmıştır.

- Öğrencilerin böylesine ciddi bir sıkıntıya ve engele maruz kalarak konservatuvar eğitimlerini tamamlamaları halinde geleceğe yönelik meslekî, sanatsal ve psikolojik niteliklerinin de olumsuz ve telafisi mümkün olmayan bir şekilde zarar görebileceği ihtimali de ortaya koyulmuştur. Bu yüzden, KAÜ Devlet Konservatuvarı öğrencilerinin lisans eğitimlerini sağlıklı, verimli ve başarılı bir biçimde tamamlayabilmelerine yardımcı olmak amacıyla, onların söz konusu iyi ve kaliteli enstrüman temini, konservatuvar binası bünyesindeki uygun çalışma ortamı ve enstrümanlarının periyodik bakımını ve onarımını yapacak luthiye istihdamı gibi sıkıntılarının ivedilikle çözülmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Öneriler

KAÜ Devlet Konservatuvarı öğrencilerinin yaşadıkları ekonomik sıkıntılarının enstrüman seçimlerine ve icra performanslarına olumsuz yönde etkisinin olduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda, araştırma konusuna yönelik verilerden elde edilen bulgular ile sonuçların doğrultusunda şu önerilerde bulunmak mümkündür:

- Konservatuvar yönetimi, üniversite rektörlüğünün sağlayacağı mali destek doğrultusunda, ekonomik durumu kötü olan yetenekli ve başarılı öğrencilere, kendilerine iyi ve kaliteli enstrümanlar alabilmeleri amacıyla 4 yıllık konservatuvar eğitimi sonrasında, bir devlet kurumunda ya da özel sektörde sabit maaşlı bir işe girdikleri tarih itibariyle geri ödemeleri koşuluyla belirli bir miktarda sanat kredisi verebilir. Bu sayede söz konusu öğrencilerin konservatuvardaki öğrenim süreçleri ve motivasyonları verimli bir biçimde desteklenebilir.

- Konservatuvar yönetimi, rektörlüğün ya da devletin kendilerine tahsis edeceği özel bir mali fon desteğiyle ihtiyacı olan tüm başarılı öğrencilere yetecek şekilde ve 4 yıllık lisans eğitimleri boyunca geçici ve zimmetli olarak kullanmaları amacıyla kalite ve nitelik olarak üst düzey enstrümanlar satın alabilir. Konservatuvar yönetimi tarafından öğrencilerin hizmetine sunulmak üzere satın alınan bu yüksek kalitedeki enstrümanların, onların bireysel çalışmaya yönelik pratik yapma saatlerini, isteklerini, heveslerini, motivasyonlarını, enerjilerini ve morallerini kayda değer bir şekilde arttıracağı öngörülebilir.

- Konservatuvar yönetiminin yetenekli ve başarılı öğrencilere yönelik sağlayacağı sanat kredisi veya demirbaş enstrüman satın alma uygulamaları sayesinde, öğrencilerin çalmayı çok istedikleri ancak ekonomik güçlerinin satın almalarına yetmediği enstrümanlardan feragat ederek çaresizce alakasız bir enstrümanı seçip ona geçmek zorunda kalmaları sıkıntısı da bertaraf edilebilir. Böyle bir uygulama yoluyla öğrencilerin bu konuda yaşayacakları hayal kırıklığının psikolojilerinde yaratacağı olumsuz etkilerin önüne geçilebilir. Öğrencilerin sevdikleri, çalmak istedikleri enstrümanları doğrudan benimsemeleri ve onlara daha fazla odaklanıp yoğunlaşmaları sağlanabilir.

- Konservatuvar yönetimi, öğrencilerin gereksinim duydukları zamanlarda enstrümanlarının onarımları ile bakımlarını ücretsiz, kaliteli ve düzenli bir şekilde yaptırabilmeleri amacıyla, okul bünyesinde kadrolu olarak görevlendirilecek nitelikli enstrüman yapımcıları istihdam edebilir. Böylece öğrencilerin enstrümanlarıyla ilgili yaşadıkları çeşitli sorunların daha çabuk ve sağlıklı bir şekilde çözüme kavuşturulması ve onların kendi enstrümanlarına olan ilgileri ile bağlılıklarının perçinlenmesi açısından yapıcı ve yararlı bir etkiye sahip olabilir.

- Konservatuvar yönetimi, üniversite rektörlüğünden talep edilecek ek bir mali ödenek aracılığıyla, öğrencilerin konservatuvar binası içindeki enstrüman çalışmalarını daha uzun süreli, sağlıklı, verimli, kaliteli, rahat, mutlu ve sorunsuz bir biçimde gerçekleştirebilmeleri adına mevcut bireysel çalışma odalarının fiziksel, akustik ve teknolojik imkânları ile donanımlarını geniş kapsamlı ve titiz bir tadilat çalışması yaptırarak iyileştirip güçlendirebilir. Ya da mevcut binanın tadilat çalışmasını elverişsiz kılan olumsuz fiziksel koşullara sahip olması durumunda ise, öğrencilerin bireysel enstrüman çalışmalarının kalitesini ve niteliğini yükseltmek amacıyla, konservatuvar yapılanmasının ihtiyaç ve koşullarına yeterli ölçüde cevap verebilecek daha elverişli ve donanımlı olan yeni bir binaya yerleşilebilir.

- Öğrencilerin konservatuvarda gündelik mesai saatleri dışında ve derslerden arta kalan aralıklarda da rahatça çalışabilecekleri özel zaman dilimlerine sahip olmaları için bir takım fırsatlar ve olanaklar yaratılabilir. Böyle bir uygulama, öğrencilerin konservatuvar eğitimine yönelik bireysel gelişimlerinin ve başarı düzeylerinin arttırılmasında olumlu bir etkiye sahip olabilir.

- Gerek anaçalgı hocaları ve gerekse danışmanlar öğrencilerin sorunları ve ihtiyaçlarıyla daha yakından ilgilenmelidirler. Bunun yanı sıra, ekonomik durumu kötü olan öğrencilerin sorunlarını önemseyip bu konuyu kendi aralarında istişare etmelidirler.

- Danışmanların ve anaçalgı hocalarının, öğrencilerin ekonomik durumlarının kötü olmasından dolayı iyi ve kaliteli enstrüman alamama konusundaki sıkıntılarını konservatuvar yönetimine ivedilikle bildirmeleri ve öğrencilere ilişkin söz konusu olumsuzluğu kesin bir çözüme kavuşturmak amacıyla bu soruna daha duyarlı bir şekilde yaklaşmaları önerilmektedir.

KAYNAKÇA

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (18. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.

Çiftçi, C., Çağlar, A. (2014). Ailelerin Sosyo-Ekonomik Özelliklerinin Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkisi: Fakirlik Kader Midir? *International Journal Of Human Sciences*, 11 (2), 155-175.

Demir, O. Ö. (2017). Nitel Araştırma Yöntemleri. Böke, K. (Ed.), *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*, içinde (287-316), (5. Baskı), İstanbul: Alfa Yayıncılık.

Özdemir, M. (2010). Nitel Veri Analizi: Sosyal Bilimlerde Yöntembilim Sorunsalı Üzerine Bir Çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11 (1), 323-343.